

JOAN RIBÓ, COORDINADOR GENERAL D'ESQUERRA UNIDA DEL PAÍS VALENCIÀ

Text: MIQUEL CALVET / Fotos: RAFA GIL

"El nacionalisme no té propietari"

Joan Ribó (Adrall, la Seu d'Urgell, 1947), coordinador general d'Esquerra Unida del País Valencià, ha esdevingut la veu de l'oposició "sense contemplacions" a Eduardo Zaplana. Des de la nau que comanda, aposta per l'anomenat tercer espai valencià.

En aquest període estiuenç s'ha inaugurat Terra Mítica alhora que l'administració valenciana paralitzava el Medpark, el parc científic de la Universitat d'Alacant. Quin és el model econòmic del govern valencià?

—Terra Mítica és un bon exemple del model econòmic de Zaplana. Està construïda en zones de bosc cremades, que tenen una falta d'aigua molt alta, insostenible ambientalment, i el seu objectiu és potenciar el turisme de masses. Nosaltres entenem que al País Valencià s'haurà de pensar de prendre alguna mesura semblant a les que s'han dut a terme a les Illes Balears per buscar un turisme de més qualitat. El model de Zaplana és totalment insostenible. L'única cosa que li interessa és l'especulació i el turisme de masses.

—I pel que fa a la paralització del Medpark.

—Es un episodi més de l'antipatia històrica personal de Zaplana cap al rector Pedreño i de les antipaties de sempre del PP amb totes les universitats que tenen una posició pròpia i que saben discrepar del govern.

—Es un intent de neutralització de la dissidència?

—Quasevol cosa que es moga fora de la seua òrbita és una cosa que Zaplana intenta anul·lar. És el cas també de quasevol iniciativa política que se n'isca del que ell considera políticament correcte. Nosaltres ho hem viscut en una sèrie de casos. L'última és una iniciativa recent respecte a la petició d'una reforma constitucional per fer possible la federació de països de parla catalana. Un altre exem-

ple és el de la trobada de regidors dels Països Catalans, que va ser un esdeveniment anatemitzat recordant quasi plantejaments franquistes. Amb Zaplana, o ets un satèl·lit seu o ets anatemitzat amb tota la seua potència mediàtica, que és important.

—Parlant dels mitjans de comunicació, la posició de Zaplana respecte de la premsa crítica és controvertida.

—Hi ha mitjans de comunicació que no reben cap ajuda. Tot el qui dissenteix de Zaplana hi xoca automàticament. El respecte a la pluralitat democràtica és una de les mancances més clares del president de la Generalitat. Té molts mecanismes paternalistes, d'ajuda, però quan estàs en desacord amb ell, els plantejaments són duríssims.

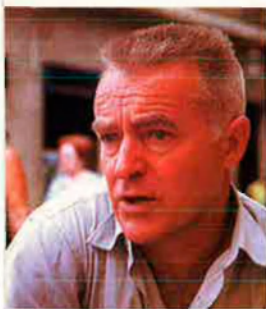
—Vosaltres heu estat el grup més actiu en la denúncia de la corrupció de l'executiu valencià, com el cas recent de l'ex-conseller de Sanitat, José Emilio Cervera. Aquests casos afecten la credibilitat del govern valencià?

—Aquestes coses no són automàtiques. Jo posaria un exemple històric. Quan es va produir l'afer del germà d'Alfonso Guerra, no va afectar electoralment. La resposta electoral és un procés d'acumulació més llarg.

En política, els canvis són lents, fruit de factors diversos. Estem una situació en la qual EU ha de fer el que sempre ha fet, una lluita contra quasevol forma de corrupció. Jo crec que és una de les tasques fonamentals que ha de fer sempre l'oposició sense contemplacions.

—Aquest estiu, el foc ha destruït alguns paratges

"El respecte a la pluralitat democràtica és una de les mancances més clares del president de la Generalitat. Amb Zaplana, o ets un satèl·lit o ets anatemitzat amb tota la seua potència mediàtica."

de gran valor ecològic. El PP s'atribueix des de fa cinc anys el mèrit que els boscos no es cremen, però la valoració de sindicats i ecologistes és molt diferent.

—El PP s'ha aprofitat de millores tècniques, com per exemple és el mòbil, que ha millorat la comunicació. El PP ha millorat els mitjans aeris, però no ha millorat els serveis terrestres, com els bombers o les brigades forestals. Nosaltres hem passat tot l'any demanant la creació d'un cos de bombers forestals. L'incendi de la Granadella de fa uns dies es va declarar a les vuit i mitja de la nit i els serveis d'extinció hi van arribar dotze hores després. Hi ha fortes deficiències en les polítiques d'extinció d'incendis, sobretot en les brigades forestals. Ha disminuït la superfície cremada, però és superfície amb un gran valor ecològic i emblemàtic.

—El passat juliol el PSOE celebrava el seu congrés, i els pesos pesants de la nova direcció van deixar clar des del primer moment que pactar amb IU no és una prioritat. Què opina dels nous vents que bufen en aquest partit?

—Aquest congrés va tenir una solució millor que no la que jo esperava. Rodríguez Zapatero és poc conegut per les seues opinions exceptuant les seues tendències cap a una posició bastant dretana en els temes econòmics i socials, i això a nosaltres ens preocupa. És prompte per veure què passara, però nosaltres entenem que no són els plantejaments més progressistes dins de la socialdemocràcia europea els que han triomfat en el partit socialista. Tenim la sospita que aquests plantejaments no seran massa pròxims a nosaltres, però és molt prompte per a veure-ho.

—D'ací a pocs dies, el PSPV també celebra el seu congrés. Vostè creu que aquest partit pot reviscolar?

—Jo desitge que reviscole. A nosaltres ens agradaria mantenir línies de col·laboració amb aquest partit, encara que sabem que les nostres posicions són més avançades en el camp nacional i d'esquerres.

—Vostès tenen divergències importants amb aquest partit en qüestions com l'Acadèmica Valenciana de la Llengua (AVL) o la reforma de l'Estatut.

—Nosaltres en el tema de l'AVL vam dir, i ho mantenim, que la posició del partit socialista va ser un error històric perquè fa dos anys que hauríem de tenir acadèmics i no en tenim. A més, és una via perillosa per avançar en el secessionisme lingüístic. Això és un gran error.

—Una acadèmia que dorm el somni dels justos.

—I que també, d'altra banda, impedeix que hi haja un element normatiu com hauria de ser la universitat, que d'alguna manera impedira per exemple que la

Conselleria d'Agricultura continue escrivint els seus papers com li dóna la gana o que incentivara en definitiva la normalització i l'ús de la nostra llengua. A mi m'agradaria que el partit socialista es replantegara seriosament el tema de l'acadèmia. El camí hauria de ser el mateix que el de les Illes Balears, on la competència és de la universitat, que és la que en sap. En el tema de l'estatut, no podem deixar de pensar que el PSPV és excessivament feble en els temes estatutaris.

—Vostè ha denunciat que s'hauria de rebaixar la barrera electoral al 3%.

—Això és una qüestió de justícia democràtica. Nosaltres això ho diem des de fa dotze anys. Ara hi ha prop d'un 9,5% de persones que han votat sense representació parlamentària.

—El pròxim octubre hi ha l'assemblea federal d'Izquierda Unida. Podria vostè explicar a un profà què s'hi juga IU elegint Gaspar Llamazares o Francisco Frutos?

—Crec que en el terreny de les d'idees les diferències són molt poques. Jo personalment he optat sempre per Gaspar Llamazares. S'ha de fer en aquests moments una renovació fins i tot generacional. Llamazares és vint anys més jove que Frutos. També és important en IU i en EUPV separar els càrrecs dels partits que conformen la coalició dels de la mateixa coalició. En definitiva, el que ens juguem és el relleu de IU com una força política alternativa però dialogant a la vegada.

—Al novembre, després del congrés federal, arriba l'assemblea d'Esquerra Unida. Vostè ha dit que les idees són les correctes però que cal canviar l'embolcall, la manera de transmetre-les. Quines dinàmiques ha d'encetar EUPV per recuperar el suport perdut?

—Hem de ser terriblement permeables amb la societat. Hem de parlar amb totes les forces polítiques i sindicals que treballen en l'àmbit de l'esquerra.

—En el diàleg amb els altres partits, entra un debat que s'haurà de reprendre amb el nou curs polític, que és la creació del tercer espai valencià. Cadascú entén aquest concepte de manera diferent.

—Quan es formula un concepte polític s'ha de ser mínimament rigorós. Estic d'acord en la idea global. Hem d'ajuntar-nos i guanyar la dreta. Què és el que s'ha d'ajuntar? És molt difícil que el PSPV entre en una opció global i nosaltres tenim també moltes diferències amb ells a nivell polític. Hem de plantejar-nos un procés de convergència però tenint en compte la base social del nostre país. Hem de ser capaços d'unir el nacionalisme, l'esquerra i l'ecologisme. Jo caminaria cap a un plantejament de tots els colors de l'esquerra sense que cap siga l'hegemònic. Jo crec

"De vegades, dóna la sensació que el Bloc planteja el debat sobre la creació del tercer espai com una OPA hostile al sector nacionalista d'Esquerra Unida, i a mi em sembla que això és molt negatiu."

que un plantejament de tercer espai en el qual l'element determinant siga la qüestió nacional, i jo crec que el Bloc ha pecat d'açò, en aquest país està ara condemnat a disminuir el seu suport d'una manera important. Jo compartesc la idea que el nacionalisme en el País Valencià és molt transversal.

—*Quines formacions tindrien cabuda en aquest projecte?*

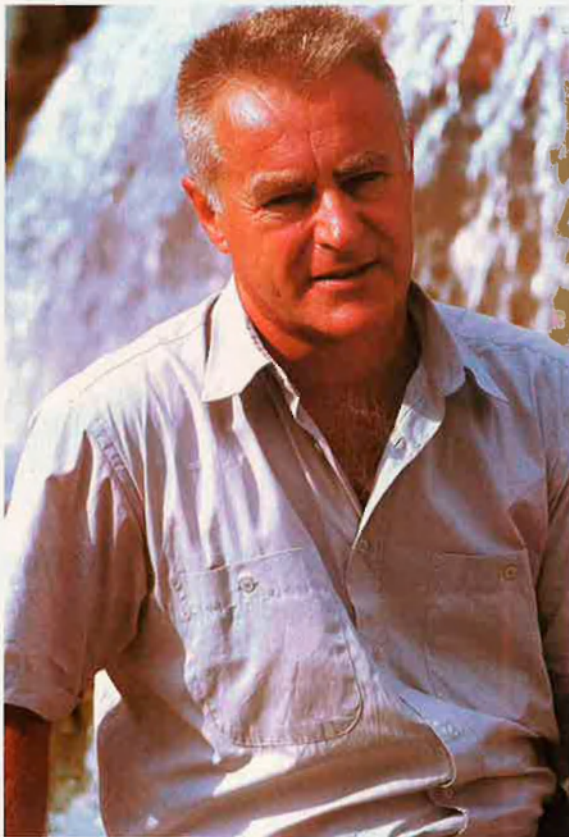
—El PSPV és molt difícil que entre pel seu baix caràcter nacional, d'esquerres i ecologista. Haurien de participar-hi EUPV, el Bloc, i Nova Esquerra si volguera. També s'hauria de parlar amb altres formacions menors com Esquerra Republicana, el PCPE o el PSAN. S'haurien de saber establir uns lligams amb moviments socials importants.

—*Aquesta proposta tal com la planteja el Bloc és difícilment acceptable per EUPV i hi ha qui ho ha interpretat com una OPA al sector nacionalista del vostre partit. Hi ha perill d'una nova escissió?*

—No. Perquè les coses passen ha d'haver-hi unes condicions objectives. La gent nacionalista d'EU a més de ser fidel és intel·ligent i sap que EUPV ha tret sempre diputats en la història democràtica d'aquest país i sap que el Bloc i el que representa el Bloc no n'ha tret mai excepte quan va anar en coalició amb EUPV. La gent fa una cosa d'aquestes amb unes perspectives de futur. Jo no entenc la forma de plantejar aquest debat per part del Bloc perquè a mi em sembla molt bé que es faça una proposta però ells saben que nosaltres tenim un procés assembleari i no ens posarem a negociar seriosament fins que hi haja una nova direcció.

—*Veu precipitació per part del Bloc.*

—Si fóra només precipitació estaria content. Jo espere que siga només això. Jo espere que hi haja voluntat seriosa i treballaré per avançar, però no sempre els seus comportaments donen a entendre que hi ha una voluntat d'avançar. De vegades, dóna

—**Què opina de la gestió dels serveis públics del govern valencià?**

—**És pessima i està dirigida amb una voluntat política molt clara: la privatització. En ensenyament i en sanitat, hi ha una política programada per deteriorar els serveis públics i per privatitzar-los, fer-los subsidiaris i de baixa qualitat. Malgrat que estem en una situació econòmica molt bona, l'ensenyament públic està en la pitjor situació des de fa molt de temps.**

—*Vostè creu que aquesta convergència és possible per a les eleccions del 2003.*

—Jo treballaré perquè siga possible. En l'esborrany de documents per a l'assemblea d'Esquerra Unida del País Valencià es parla amb claredat de la necessitat d'una convergència per al 2003 a les eleccions autonòmiques i municipals amb totes aquelles forces que representen l'esquerra des del punt de vista sociològic, reconeixent la dificultat de fer-ho amb el PSPV. Ara, ens marquem el termini que el 2001 ha de ser l'any de la negociació per arribar amb un acord a l'any 2002. És complicat. Tothom ha d'anar-hi amb bona voluntat i un bon tarannà. La prepotència no és bona. Hem de fer un esforç tots per avançar. És possible, és necessari i pot ser l'element fonamental perquè el senyor Zaplana se'n vaja a descansar, que ja fa vuit anys que treballa i ja es deu haver cansat.

la sensació que és voluntat d'OPA hostil i a mi em sembla que això és molt negatiu. Hem d'avançar en un procés de convergència, però no es pot córrer massa i hem de parlar amb tots. No es poden tenir determinades actituds bel·ligerants. A mi, per exemple, m'ha dolgut que l'actitud del Bloc respecte a la nostra proposta d'esmena constitucional per fer possible la federació de comunitats autònomes, haja estat una actitud poc seriosa. No es pot contestar una proposta com aquesta amb una frivolitat, com ells han fet. Tampoc no acabe d'entendre l'actitud del Bloc respecte a l'assemblea de regidors dels Països Catalans. No es pot intentar monopolitzar la qüestió nacional. Les qüestions són transversals. Ningú no té ni l'ecologisme, ni l'esquerra ni el nacionalisme en propietat. Si el Bloc no n'aprén un poc, no serà fàcil establir línies de diàleg i de col·laboració, i cal fer-ho. Amb el Bloc hem d'arribar a línies de col·laboració més pròximes que amb el partit socialista.

